

DERNEK LOKALLERİNDE ALINMASI GEREKEN ÖNLEMLER

COVID-19 enfeksiyonu damlacık ve temas yoluyla bulaşmaktadır. Dernek lokalleri genellikle kapalı alanda hizmet sunmaları nedeniyle COVID-19 bulaş açısından risk oluşturmaktadır. Bu nedenle dernek lokallerinde aşağıdaki kurallara uyulmalıdır.

Dernek Lokallerinde Alınması Gereken Genel Önlemler

1. Dernek lokalleri faaliyetlerini saat 22.00'a kadar sürdürebilecektir.
2. Dernek lokallerinin girişine COVID-19 önlemleri ile ilgili afişler (el yıkama, maske kullanımı ve lokal içinde uyulması gereken kurallar) asılmalıdır.
3. Dernek lokallerinin giriş ve çıkışlarında en az 1 metre mesafe kuralına uyulmalıdır.
4. İçeride kalabalık oluşmasını engellemek için, dış kapıya içeriye girilmesini engelleyecek basit uyarıcı/engelleyici materyaller konulmalıdır. Bu kapının her iki tarafından tutturularak asılabilecek basit bir kırmızı renkli kordon ya da şerit olabileceği gibi, kasa, plastik duba vb. bir blokaj materyali de olabilir.
5. Dernek lokallerinin girişinde ve içeride el antiseptiği bulundurulmalıdır.
6. Dernek lokallerine maske takılarak girilmeli, lokal içinde de maske takılması sürdürülmelidir. Maskesiz gelen dernek üyeleri ve misafirler için lokalde maske bulundurulmalıdır.
7. Dernek lokalinde üyeler, misafirler ve çalışanların el hijyenini sağlamalarına yönelik gerekli tedbirler alınmalıdır.
8. Dernek lokallerinin kapasitesi (çalışanlar dahil) 4 metrekareye bir kişi olacak şekilde belirlenmelidir.
9. Masalar arası mesafe her yönden 1,5 metre, yan yana sandalyeler arası 60 cm olacak şekilde düzenlenmelidir. Grup halinde gelen müşteriler için masa birleştirmeleri yapılması halinde sandalyeler arası 60 cm'lik ve diğer masalarla arasındaki 1,5 metrelik mesafe korunmalıdır.
10. Masalarda sadece karşılıklı oturma düzeni sağlanmalıdır. Masa yanlarına sandalye konulmamalı ve oturulmamalıdır.
11. Karşılıklı oturmada masa eni 70 cm'den küçük masalarda çapraz oturma düzeni uygulanmalı veya iki masa birleştirilerek kullanılmalı, böylece karşılıklı oturma mesafesi arttırılmalıdır.
12. Bütün masa düzeni kuralları masa şekline bakılmaksızın (kare, dikdörtgen veya daire) her masa için uygulanmalıdır.
13. Masa ve sandalyeler her müşteri kullanımının ardından deterjanlı bezle silinmeli, sonrasında da %70'lik alkolle dezenfekte edilmelidir.
14. Masa örtüsü kullanılmamalı şayet kullanılıyorsa her yeni müşteri grubu öncesinde temiz ve hijyenik olanı ile değiştirilmelidir.
15. Servis sadece personel tarafından yapılmalı ve servis süresince mesafe korunmalı, temastan kaçınılmalıdır.
16. Çay/kahve ve diğer içeceklerin servisinde kullanılan bardaklar su ve deterjanla en az 60° C'de yıkanmalıdır.

17. Dernek lokallerinde yiyecek ve içecek servisi yapılıyor ise mutfak, çay ocağı ve servis alanları “Covid-19 Kapsamında Restoran, Lokanta ve Kafelerde Alınması Gereken Önlemler Rehberi”ne göre düzenlenmelidir.

18. Bulaş riski yüksek olduğundan şans oyunları (okey, briç, iskambil oyunları, tavla vb.) oynanmamalıdır.

19. Kasada ödeme alan personel maske ve siperlik kullanılmalıdır. Kasa önünde sıra beklerken durulması gereken yerlere, müşterilerin aralarında en az bir metre mesafe olacak şekilde yer işaretlemesi yapılmalıdır. Ödeme noktalarında dezenfektan bulundurulmalıdır.

20. Ödemeler tercihen temassız yöntemlerle yapılmalıdır. Ödeme terminallerinde dokunulan yüzeyler %70’lik alkol ile temizlenmelidir

21. Dernek lokali giriş-çıkışına pedallı ve kapaklı çöp kutusu konulmalı, düzenli olarak boşaltılmalıdır.

22. Ortak kullanım amacıyla gazete, dergi vb. bulundurulmamalıdır.

23. Dernek lokali sorumluları genel kullanım alanlarına ve oturma düzenine ilişkin mesafe planı hazırlamalı, müşteri kapasitesi mesafe planına göre belirlemeli, bu kapasiteye uygun sayıda müşteri kabul etmeli ve kapasite bilgisi dernek lokallerinin girişinde görülebilir bir yere asılmalıdır.

Dernek Üyeleri ve Misafirlerine Yönelik Önlemler

1. Ateş, öksürük, burun akıntısı, solunum sıkıntısı vb. hastalık semptomları olanlar, COVID-19 tanısı alan veya temaslı olanlar dernek lokallerine alınmamalı, tıbbi maske takılarak en yakın sağlık kuruluşuna yönlendirilmelidir.

2. İçeriye girmeden görünür bir yere asılmış olan içeride uyulması beklenen kuralları açıklayan bilgilendirme okunmalı ve belirtilen kurallara uyulmalıdır.

3. Dernek üyeleri ve misafirleri ile çalışanlar arasında mesafe korunmalıdır.

4. Dernek lokaline girmeden önce maske takılmalı, içeride maske çıkarılmamalıdır. Bez maske takılması yeterlidir. Bunu yaparken bez maske kullanımına ilişkin kurallara uyulmalıdır.

5. Dernek üyeleri ve misafirlerinin el hijyenine dikkat etmesi sağlanmalıdır. Eller yüze değdirilmemelidir. El hijyenini sağlamak için, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda el antiseptiği veya en az %70 alkol içeren kolonya kullanılmalıdır.

6. Dernek lokalinde yiyecek/içecek hizmeti verilmesi halinde “Covid-19 Kapsamında Restoran, Lokanta ve Kafelerde Alınması Gereken Önlemler Rehberi”ne uygun hareket edilmelidir.

Personele Yönelik Önlemler

1. Personelin COVID-19’un bulaş yolları ve korunma önlemleri hususunda bilgilendirilmesi sağlanmalıdır.

2. Personele giriş kapısında ateş ölçümü yapılmalıdır. Ateş ölçen personel, tıbbi maske ve yüz koruyucu kullanılmalıdır. Ateşi 38⁰ C’den yüksek olanlar içeri alınmamalıdır. Ateş, öksürük, burun akıntısı, nefes darlığı belirtileri olan / gelişen, COVID-19 tanısı alan veya temaslı çalışanlar tıbbi maske takılarak en yakın sağlık kuruluşuna yönlendirilmelidir.

3. Personelin tümü kuralına uygun maske takmalı, maske nemlendikçe ya da kirlendikçe değiştirilmeli, değiştirilmesi öncesinde ve sonrasında el antiseptiği kullanılmalıdır.

4. Personelin el hijyenine dikkat etmesi sağlanmalıdır. El hijyenini sağlamak için, eller en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkanmalı, su ve sabunun olmadığı durumlarda alkol bazlı el antiseptiği kullanılmalıdır.

5. Personel dinlenme odalarında en az 1 metrelik mesafe kuralı korunmalı ve maske takmaya devam edilmelidir. Ortak yeme-içme ünitelerinde de mesafe kurallarına uygun olarak masa ve sandalyeler düzenlenmeli, bu alanların kapasitesi belirlenmeli ve belirlenen kapasite kadar personelin bu alanları kullanması sağlanmalıdır.

6. Personel kıyafetleri günlük olarak değiştirilmelidir.

7. Sahte güven hissi oluşturarak COVID-19 bulaşma riskini arttırabileceği için dernek lokallerinde bulaşık yıkayanlar haricindeki çalışanların eldiven kullanımı önerilmemektedir.

Dernek Lokallerinin Temizlenmesi, Dezenfeksiyonu ve Havalandırılması

1. Dernek lokallerinde genel temizlik her gün düzenli olarak su ve deterjanla yapılmalıdır. Sık kullanılan alan ve malzemeler daha sık temizlenmelidir.

2. Yer ve yüzeylerin temizliğinde nemli silme-paspaslama tercih edilmelidir. Toz çıkaran fırça ile süpürme işlemlerinden kaçınılmalıdır.

3. Dernek lokallerinin temizliğinde kapı kolları, telefon ahizeleri, masa yüzeyleri gibi sık temas edilen yüzeylerin temizliğine dikkat edilmelidir. Bu amaçla, su ve deterjanla temizlik sonrası dezenfeksiyon için 1/100 oranında sulandırılmış (5 litre suya yarım küçük çay bardağı) çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılabilir. Klor bileşikleri yüzeylerde korozyon oluşturabilir. Dayanıklı yüzeyler için kullanılması önerilen bir dezenfektandır. Lavabo ve tuvalet dezenfeksiyonu için 1/10 oranında sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) kullanılmalıdır.

4. Klor bileşiklerinin uygun olmadığı yazar kasa, bilgisayar klavyeleri, telefon ve diğer cihaz yüzeyleri en az %70'lik alkolle silinerek dezenfeksiyon sağlanmalıdır.

5. Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılmış yüzey dezenfektanları kullanılmalıdır.

6. Temizlik bezleri kullanım alanına göre ayrılmalı ve her kullanım sonrası uygun şekilde temizlenmelidir. Yıkayabilen, tekrar kullanılan temizlik malzemelerinin en az 60° C'de yıkanmalıdır.

7. Tuvaletlere el yıkama ve maske kullanımı ile ilgili afişler asılmalıdır.

8. Tuvaletlere tuvalet kağıdı ve tek kullanımlık kâğıt havlu konulmalıdır. Hava ile el kurutma cihazları çalıştırılmamalıdır.

9. Tuvaletlerde sıvı sabun bulundurulmalı ve devamlılığı sağlanmalıdır. Antiseptik içeren sabuna gerek yoktur.

10. Tuvaletlerdeki batarya ve sabunluklar mümkünse fotoselli olmalıdır.

11. Temizlik yapan personelin tıbbi maske ve eldiven kullanması sağlanmalıdır. Temizlik sonrasında personel maske ve eldivenlerini çıkarıp kapalı ve pedallı çöp kutusuna atmalı, ellerini en az 20 saniye boyunca su ve sabunla yıkamalıdır.

12. Merkezi havalandırma sistemleri bulunan lokallerin havalandırması temiz hava sirkülasyonunu sağlayacak şekilde düzenlenmeli, havalandırma sistemlerinin bakımı ve filtre

değişimleri üretici firma önerileri doğrultusunda yapılmalıdır. Klima ve vantilatörler (buharlı olanlar dahil) kullanılmamalıdır.

13. Dernek lokalleri pencereler açılarak sık sık havalandırılmalıdır.